

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Ohjetta tulee soveltaa hoitoyksikön toiminnan luonteen mukaisesti.

Ohje on ns. pikaohje, josta näkee nopeasti tarvittavat varotoimiin liittyvät toimenpiteet

- tämä ohje ei korvaa infektio- ja mikrobikohtaisia ohjeita
- epäselvissä tilanteissa ota yhteyttä esihenkilöön ja tarvittaessa hygieniahoitajaan
- lisäohjeita esimerkiksi potilaan huonesijoittelusta voit katsoa ohjeesta Varotoimet ja huonesijoitus infektioissa ja moniresistenttien mikrobien kantajilla sekä Kosketus- tai pisaravarotoimien toteuttaminen usean potilaan huoneessa

Lähihoitotilanne:

- fyysinen kontakti potilaaseen tai potilaan lähiympäristöön (alle 1m, myös siivouksessa)
- lääkärin tutkimus
- erilaiset hoito- ja terapiatilanteet

Varotoimikortit

- Varotoimikortteja käytetään vuodeosastoilla alla olevan ohjeen mukaan. Varotoimikortit laitetaan esille heti, kun on epäily varotoimien tarpeesta.

HUOM!

- Jos tieto varotoimin hoidettavasta potilaasta saadaan etukäteen, huone tyhjennetään tarpeettomasta tavarasta
- Potilashuoneita ei varusteta ylimääräisellä tavaramäärällä.
- Sulkutilan ovet tulee olla kiinni. Sulkutilan kautta kuljettaessa suljetaan ensin ovi, josta tullaan ja vasta sitten avataan ovi, josta kuljetaan
- Huoneen loppusiivouksessa poistetaan kontaminoituneet ja avatut hoitotarvikkeet (esim. haavataitokset). Hoitohenkilökunnan toimesta poistetaan kaapeista ne tuotteet/tarvikkeet, joita on käsitelty ja kosketeltu. Avaamattomia pakkauksia ei tarvitse hävittää, ne voidaan pyyhkiä pintadesinfektioaineella
- Tiedotetaan kaikille yhteistyötahoille
- Jos yksikössä on käytössä vetyperoksidikuivasumulaite (Nocospray) tai desinfioiva sumutepatruuna (TECcare CONTROL), loppusiivouksen yhteydessä tyhjä huone voidaan käsitellä joko laitteella tai patruunalla. Huoneen voi ottaa käyttöön käsittelyn jälkeen valmistajan ohjeen mukaisesti.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Suojavarotoimet immuunipuutteiset potilaat Akuuttia infektiota sairastavat eivät osallistu potilaan hoitoon tai huoneen siivoukseen Ei leikkokukkia tai ruukkukasveja potilashuoneeseen Kts. lisäohjeita suojavarotoimien toteuttamiseen ohjeesta Suojavarotoimet	Huolellinen käsien desinfektio Suojakäsineitä käytetään potilaskosketuksessa Lähihoidossa suositellaan käytettävän lisäksi suojaesiliinaa tai -takkia	Siivotaan ensimmäisenä, normaali siivous, mikrokuitusiivouspyyhkeet, huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat, kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 % tai Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Normaali käytäntö Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalia yhdyskuntajätettä Hoitoyksikkösiirroissa avatut hoitotarvikepakkaukset laitetaan potilaan mukaan

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet MRSA MDR-Acin/MDR-Aci (moniresistentti acinetobakteeri) VRE	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa tai suojatakia Suu-nenäsuojusta käytetään, kun on vaara roiskeista Huoneen siivouksessa suojakäsineet, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa	Siivotaan viimeisenä , normaali siivous, mikrokuitu- tai kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 % tai Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan kankaiseen pyykkipussiin. Runsaasti eritteinen pyykki tartuntavaarallista (dissolvo-pussi + keltainen pyykkipussi). Tekstiilit pestään vähintään 60°C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalialueen yhdyskuntajätettä Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Avatut hoitotarvikepakkaukset annetaan potilaan mukaan Tilan voi ottaa käyttöön heti loppusiivouksen jälkeen
ESBL Escherichia coli (E. Coli), tavanomaiset varotoimet. Poikkeuksena hematologiset potilaat, joita hoidetaan kosketusvarotoimia noudattaen, jos hoidossa huomioita riski on voimassa.				

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet ESBL Klebsiella pneumoniae MDRPA/MDR-Pseu = moniresistentti Pseudomonas aeruginosa	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa lähihoitotilanteissa ja huoneen siivouksessa käytetään suojakäsineitä ja -esiliinaa tai hihallista esiliinaa tai suojatakkaa Kirurginen suu-nenäsuojus, kun on vaara eriteroiskeista.	Siivotaan viimeisenä , kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet. Kosketus- ja tasopinnat pyyhitään klooriyhdiste 1000 ppm, Erisan Oxy+ 2% tai käyttövalmis TECcare CONTROL. Eritetahrat: kaksivaiheinen eritetahradesinfektio. Suihkupäät, letkut ja pidikkeet puhdistetaan päivittäin käsienspesualtaan pesun yhteydessä. Kerran viikossa ja loppusiivouksessa tietyt irrotettavat desinfioivan pesukoneen kestävät suihkupäät pestään huuhteludesinfektio-koneessa (tai kemiallinen desinfektio). Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.16. Loppusiivous: WC-tilan vesikalusteiden klooraus. Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.17-18.	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan kankaaseen pyykipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60°C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol. Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalaa yhdyskuntajätettä Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun. Tilan voi ottaa käyttöön heti loppusiivouksen jälkeen.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet CPE = KARBAPENEMAASIA tuottavat gramnegatiiviset sauvabakteerit Kun CPE-kantaja tulee hoitoyksikköön, hoitaja ottaa yhteyttä Infektioiden torjunnan hygieniahoitajaan ja puhtauspalvelutyöntekijään! Hoitojakson päätyttyä hoitoyksiköstä ilmoitetaan Infektioiden torjuntaan hoidon päättymisestä, jolloin huoneesta otetaan pintahygienianäytteet. Huone voidaan ottaa käyttöön, kun näytteet vastattu negatiivisiksi.	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa lähihoitotilanteissa ja huoneen siivouksessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa tai suojatakia Kirurginen suu-nenäsuojus, kun on vaara eriteroiskeista.	Siivotaan viimeisenä, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet. Kosketus- ja tasopinnat pyyhitään klooriyhdiste 1000 ppm, Erisan Oxy+ 2% tai käyttövalmis TECcare CONTROL. Eritetahrat: kaksivaiheinen eritetahradesinfektio. Suihkupäät, letkut ja pidikkeet puhdistetaan päivittäin käsienpesualtaan pesun yhteydessä. Yli viikon kestävillä hoitojaksoilla vesikalusteiden klooraus kerran viikossa, kts. ohje s. 17-18. Tehostettu loppusiivous: TECcare-sumutus potilashuoneessa sekä WC-suihkutilassa. Lisäksi vesikalusteiden klooraus. Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.17-18.	Tartuntavaarallista, pyykki kerätään huoneesta sulavaan dissolvo-pussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60°C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalia yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet Candida auris Kun Candida auris-kantaja tulee hoitoyksikköön, hoitaja ottaa yhteyttä Infektioiden torjunnan hygieniahoitajaan ja puhtauspalvelu-työntekijään! Hoitojakson päätyttyä hoitoyksiköstä ilmoitetaan Infektioiden torjuntaan hoidon päättymisestä, jolloin huoneesta otetaan pintahygienianäytteet. Huone voidaan ottaa käyttöön, kun näytteet vastattu negatiivisiksi.	Kaikissa lähihoito-tilanteissa ja huoneen siivouksessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai suojatakkia Kirurginen suu-nenäsuojus, kun on vaara eriteroiskeista. Huoneesta poistuessasi pese kädet vedellä ja saippualla. Desinfioi kädet pesun jälkeen.	Huone siivotaan kahdesti päivässä, kertakäyttöisillä siivouspyyhkeillä sekä huonekohtaisilla siivousvälineillä. Kosketus- ja tasopinnat pyyhitään klooriyhdiste 1000 ppm, Erisan Oxy+ 2% tai käyttövalmis TECcare CONTROL. Eritetahrat: kaksivaiheinen eritetahradesinfektio. Suihkupäät, letkut ja pidikkeet puhdistetaan päivittäin käsienpesualtaan pesun yhteydessä. Yli viikon kestäväillä hoitojaksoilla vesikalusteiden klooraus kerran viikossa, kts. ohje s. 17–18. Tehostettu loppusiivous: TECcare-sumutus potilashuoneessa sekä WC-suihkutilassa. Lisäksi vesikalusteiden klooraus. Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.17–18.	Tartuntavaarallista, pyykki kerätään huoneessa sulavaan dissolvo-pussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60 °C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol. Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalia yhdyskunta-jätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet Ulkomailla sairaalahoidossa ollut potilas (viimeisen vuoden sisällä) Otetaan seulontanäytteet ja jatketaan varotoimia, kunnes seulontanäytteet on vastattu, kts. Moniresistenttien mikrobien torjuntaohje Tarvittaessa hygieniahoitajan konsultaatio	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa lähihoitotilanteissa ja huoneen siivouksessa käytetään suojakäsineitä ja pitkähihaista esiliinaa tai suojatakia Kirurginen suu-nenäsuojus, kun on vaara eriteroiskeista.	Siivotaan viimeisenä, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivous-välineet Kosketus- ja tasopinnat pyyhitään klooriyhdiste 1000 ppm, Erisan Oxy+ 2% tai käyttövalmis TECcare CONTROL. Eritetahrat: kaksivaiheinen eritetahradesinfektio. Suihkupäät, letkut ja pidikkeet puhdistetaan päivittäin käsienpesualtaan pesun yhteydessä. Yli viikon kestävillä hoitojaksoilla vesikalusteiden klooraus kerran viikossa, kts. ohje s. 17–18. Tehostettu loppusiivous: TECcare-sumutus potilashuoneessa sekä WC-suihkutilassa. Lisäksi vesikalusteiden klooraus. Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.17–18.	Tartuntavaarallista, pyykki kerätään huoneessa sulavaan dissolvo-pussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60 °C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol. Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalia yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet Suolistoinfektiot mm. Clostridioides Difficile, Norovirus, Adenovirus, Rotavirus, kryptosporidium, EHEC, salmonella Varotoimet otetaan käyttöön välittömästi oireiden alettua Epidemiatilanteessa ohjeita tarkennetaan Epidemiatilanteessa esim. norovirus TECcare-sumutuksen käyttö siivouksessa	Suojaimet puetaan ennen huoneeseen menoa. Kaikki suojaimet riisutaan potilashuoneessa ja laitetaan jäteastiaan. Huoneen, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa tai suojatakia, eritteitä poistettaessa suu-nenäsuojusta. Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään aina suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa tai suojatakia sekä suu-nenäsuojusta, kun vaara roiskeista ja siivottaessa eritteitä. Huoneesta poistuttaessa huolellinen käsien pesu vedellä ja saippualla sekä käsien desinfektio	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous sekä taso- ja kosketuspintojen desinfektio, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet ja huonekohtaiset siivousvälineet Huoneen ja wc:n kosketuskohdat desinfioidaan päivittäin: klooriyhdiste 1000 ppm tai Oxivir plus 15 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL. Eritetahrat: kaksivaiheinen eritetahradesinfektio. Suihkupäät, letkut ja pidikkeet puhdistetaan päivittäin käsienvesualtaan pesun yhteydessä. Kerran viikossa ja loppusiivouksessa tietyt irrotettavat desinfioidan pesukoneen kestävät suihkupäät pestään huuhtelu-desinfektio-koneessa (tai kemiallinen desinfektio). Katso erillinen ohje taulukon lopussa s.16.	Tartuntavaarallista, pyykki ja tekstiiliväliverhot laitetaan huoneessa suoraan dissolvopussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60 °C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 15 % (HUOM! Desiol ei tehoa Clostridioides difficileen!) Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 % tai Oxivir plus 15 %	Normaalia yhdyskunta-jätettä Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: Kosketusvarotoimet, kunnes potilaan oireiden loppumisesta on kulunut 48 tuntia Desinfioida loppusiivous, kun sairastuneet potilaat ovat poistuneet tai potilaan oireiden loppumisesta on kulunut vähintään 48 tuntia Varotoimien loputtua avatut hoitotarvike- ja suojainpakkaukset hävitetään Tilan voi ottaa käyttöön heti loppusiivouksen jälkeen

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet Runsaasti erittävä haava- tai ihoinfektio, vyöruusu Märkäruupi	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa tai suojatakkia Suu-nenäsuojusta käytetään, kun on vaara roiskeista Huoneen siivouksessa suojakäsineet, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista esiliinaa	Siivotaan viimeisenä , normaali siivous, mikrokuitu- tai kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistus-aine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 % tai Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan pyykkipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60°C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol. Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalialueen yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: <u>Avatut</u> hoitotarvikepakkaukset annetaan potilaan mukaan Kosketusvarotoimet oireiden ajan Tilan voi ottaa käyttöön heti loppusiivouksen jälkeen

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Pisaravarotoimet Hengitystieinfektio mm. Influenssa, COVID-19, Metapneumovirus, Parainfluenssa, Rinovirus Yskimishygienian opastus potilaalle Influenssassa varotoimia käytetään 7 vrk oireiden alusta tai 5 vrk virustilakituksen aloittamisesta Epidemiatilanteessa ohjeita tarkennetaan, kts. kausittainen Influenssa-ohje, COVID-19 ohje tai Hengitystieinfektioiden leviämisen ehkäisy sote-yksiköissä	Huolellinen käsien desinfektio Kaikissa tutkimus- ja hoitotilanteissa sekä huoneen ja potilaspaikan siivouksessa (lähikontakti alle 2 m): • suojakäsineet • suu-nenäsuojus • tarvittaessa suojaesiliina tai hihallinen esiliina tai suojatakki Pitkäaikaisessa läihoidossa, ja aerosoleja tuottavissa toimenpiteissä: • FFP2/ FFP3 hengityksensuojain • suojalasit (sanka + visiiri) tai kokokasvovisiiri • pitkähihainen suojaesiliina tai suojatakki • suojakäsineet	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous, mikrokuituiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Kosketus- ja tasopinnoille: TECcare CONTROL Lattiapinnan pyyhintä: Heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat, kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista, mutta kerätään huoneessa suoraan pyykkipussiin. Noudatetaan tekstiilin omaa pesulämpötilaa. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhteludesinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalia yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: Avatut hoitotarvikepakkaukset laitetaan potilaan mukaan tai hävitetään

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Pisara- ja kosketusvarotoimet Adenovirus, RSV Pikkulapsilla: hengitystieinfektiot, enterovirusinfektiot	Huoleellinen käsien desinfektio Huoneen, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Eritteitä poistettaessa käytetään suu-nenäsuojusta	Siivotaan viimeisenä , normaali siivous, mikrokuitu- tai kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan pyykkipussiin. Noudatetaan tekstiilin omaa pesulämpötilaa. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalialue yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: Avatut hoitotarvikepakkaukset laitetaan potilaan mukaan Tilan voi ottaa käyttöön heti siivouksen jälkeen

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Ilmavarotoimet Tartuttava tuberkuloosi Epäily tai todettu • keuhko- tai kurkunpäätuberku- loosi, yskösvärjäys- positiivinen • MDR-tuberkuloosi • XDR-tuberkuloosi	Kaikki huoneeseen menevät käyttävät FFP3- hengityksensuojainta Huoneen, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Huolellinen käsien desinfektio Potilas käyttää kirurgista suu- nenäsuojusta siirtotilanteissa	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous, mikrokuitu- tai kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 % tai Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan pyykkipussiin. Tartunta- vaarallista MDR-/XDR- tuberkuloosipotilaan pyykki (dissolvo-pussi + kelt. pyykkipussi). Noudatetaan tekstiilin omaa pesulämpötilaa. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu- desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaaliala yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: Eristyksen kesto vaihtelee ja siitä päättää hoitava lääkäri Avatut hoitotarvikepakkaukset laitetaan potilaan mukaan hoitoyksikkösiirroissa Tilan voi ottaa käyttöön heti loppusiivouksen jälkeen

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Pisaravarotoimet Meningiitti Epäily tai todettu - meningokokki Pisara- ja kosketusvarotoimet Meningiitti - Haemophilus influenzae Varotoimien kesto 24 tuntia tehokkaan hoidon alusta	Huolellinen käsien desinfektio Huoneen, potilaspaikan siivouksessa ja purkamisessa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Kaikissa lähihoitotilanteissa käytetään suojaimia tavanomaisten varotoimien mukaan Eritteitä poistettaessa käytetään suu-nenäsuojusta	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous, mikrokuitu- tai kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan pyykkipussiin. Noudatetaan tekstiilin omaa pesulämpötilaa. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalialueen yhdyskuntajätettä. Jätteet laitetaan suoraan roskapussiin, joka viedään heti suurempaan lajitteluun Muuta: Avatut hoitotarvikepakkaukset laitetaan potilaan mukaan Tilan voi ottaa käyttöön heti siivouksen jälkeen

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Ilma-, kosketus- ja pisaravarotoimet Tuhkarokko tartunta/epäily Tartuttavaa: Hengitystie-eritteet Tartuttava aika 4 vrk ennen ihottumaa ja 4 vrk ihottuman jälkeen/oireisen ajan Vierailurajoitukset: raskaana olevat, immuunipuutteiset ja rokottamattomat tartuttavana aikana	Huolellinen käsien desinfektio Kaikki potilashuoneeseen menevät käyttävät FFP3 -hengityksensuojainta Lähihoitotilanteissa käytetään hengityksensuojaimen lisäksi suojäkäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai suojatakkia Huoneen siivouksessa käytetään samoja suojaimia kuin potilaan hoidossa	Siivotaan viimeisenä , normaali siivous sekä taso- ja kosketuspintojen desinfektio, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet ja huonekohtaiset siivousvälineet Lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat , kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Ei tartuntavaarallista , mutta kerätään huoneessa suoraan pyykipussiin. Noudatetaan tekstiilin omaa pesulämpötilaa. Tutkimus- ja hoitovälineistö: 1. ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa 2. pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Normaalialueen yhdyskuntajätettä. Varmista, että tuhkarokkoepäilystä/tartunnasta on asianmukaisesti tiedotettu. Tarkemmat ohjeet: Päivystyksen toimintaohje tuhkarokko epäilyssä Muuta: Huomioi erillisen tilan tarve potilaan vastaanottoa varten. Potilaalle laitetaan suu-nenäsuojus siirtotilanteessa. Tuhkarokkoepäilyssä näytteet otetaan keskussairaalan päivystyksessä, näytteenottoaika sovitaan etukäteen soittamalla päivystyksen triagehoitajalle

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Infektio / Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Ilma-, kosketus- ja pisaravarotoimet Lintuinfluenssa M-rokko Lääkäri määrittelee varotoimien keston	Huolellinen käsien desinfektio Kaikki potilashuoneeseen menevät käyttävät FFP3 -hengityksensuojainta, suojäkäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai suojatakkia Huoneen siivouksessa käytetään samoja suojaimia kuin potilaan hoidossa	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous sekä taso- ja kosketuspintojen desinfektio, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet ja huonekohtaiset siivousvälineet Lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat, kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Tartuntavaarallista. Pyykki ja tekstiiliväliverhot laitetaan huoneessa suoraan dissolvopussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Tekstiilit pestään vähintään 60°C. EI PYYKKIKUILUUN! Haku yksiköstä erikseen. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Viihdytysvälineet: pintadesinfektio ensisijaisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti tai materiaalin vaatimusten mukaan: TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol	Lintuinfluenssassa normaali jätteiden käsittely M-rokossa jätteet tartuntavaarallisia EI JÄTEKUILUUN! Haku yksiköstä erikseen. Muuta: Huomioi erillisen tilan tarve potilaan vastaanottoa varten. Potilaalle laitetaan suunänsuojus siirtotilanteessa.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio	Jätteet / Muuta
Kosketusvarotoimet kunnes ensimmäisen hoitokerran loppumisesta on kulunut 24 tuntia Syyhy, täit, satiainen Karstasyyhypotilas hoidetaan yhden hengen huoneessa, kunnes molemmat hoitokerrat on toteutettu ja hoito todettu tehonneeksi Erillinen ohje: Syyhy, ohjeet ammattilaisille (Pirha)	Huoneen ja potilaspaikan siivouksessa sekä purkamisessa käytetään suojakäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai suojatakkia (suojaesineiden varret vedetään hihansuun päälle) Kaikissa tutkimus- ja hoitotilanteissa käytetään suojakäsineitä ja kertakäyttöistä suojatakkia tai hihallista suojaesiliinaa, kun kosketaan potilaan ihoa, vaatteita ja vuodevaatteita. Paljaat ihonkohdat käsissä suojataan (suojaesineet vedetään hihansuun päälle). Huoneesta poistuttaessa huolellinen käsien pesu vedellä ja saippualla sekä käsien desinfektio	Siivotaan viimeisenä, normaali siivous, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet sekä huonekohtaiset siivousvälineet Taso-, kosketus- ja lattiapinnat: heikosti emäksinen puhdistusaine Eritetahrat, kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: klooriyhdiste 1000 ppm, Oxivir plus 3,5 %, Erisan Oxy+ 2 % tai käyttövalmis TECcare CONTROL	Tartuntavaarallista. Pyykki ja tekstiiliväliverhot laitetaan huoneessa suoraan dissolvopussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Merkintä pyykkipussiin loisen mukaan. Tekstiilit pestään vähintään 60°C. Tutkimus- ja hoitovälineistö: - ensisijaisesti pesu huuhtelu-desinfektiokoneessa - vesipesua kestävämmille pintadesinfektio TECcare CONTROL, Erisan Oxy+ 2 %, Oxivir plus 3,5 % tai Desiol Karstasyyhyssä huoneen kosketuskorkeudella olevat tekstiilit (pitkät ikkunaverhot ja väliverhot) ja tekstiilipinnaiset huonekalut pestään huolellisesti	Normaalia yhdyskuntajätettä. Vaatteet, pyyhkeet ja vuodevaatteet vaihdetaan ja pestään aina hoitoa seuraavana aamuna Eristyksen purusta tarkemmat ohjeet: pyykki-, vuode- ja muu tekstiilihuolto → kts ohje: Syyhy, ohjeet ammattilaisille (Pirha) Eristyksen loputtua eristys huoneessa avatut hoitotarvike- ja suojainpakkaukset hävitetään Avaamattomat hoitotarvikkeet ym., joita ei voi puhdistaa suljetaan muovipussiin 7 vuorokaudeksi.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Varotoimet	Suojautuminen / Käsihygienia	Siivous / Desinfektio	Pyykki / Desinfektio
Kosketusvarotoimet Luteet Kts. erillinen ohje: Luteiden torjunta	Huolellinen käsien desinfektio Suojakäsineet ja hihallinen esiliina tai suojatakki lähihoidossa, likapyykin/vuodetekstiilien käsittelyssä sekä siivouksessa	Siivoustoimet tuholaistorjuntayrityksen ohjeen mukaan	Tartuntavaarallista. Pyykki ja tekstiiliväliverhot laitetaan huoneessa suoraan dissolvo-pussiin, joka laitetaan keltaiseen pyykkipussiin. Pussiin merkintä "Lutikkapyykki". Tekstiilit pestään vähintään 60°C.
Jos tilassa on tai epäillään olevan luteita, torjuntatoimet tulee aloittaa välittömästi. Ota yhteyttä hygieniahoitajaan.			

SUIHKUPÄIDEN JA -LETKUJEN HUOLTO Kts. tarkemmin Puhtauspalveluiden ohje: Suihkujen puhdistus	Suihkuletkujen sisäpinnoille sekä suihkupäihin muodostuu herkästi biofilmiä. - Puhdista suihkupäät, letkut ja pidikkeet päivittäissiivouksen yhteydessä. - Pese tietyt irrotettavat desinfioivan pesukoneen kestävät suihkupäät ja -letkut huuhtelu-desinfektiokoneessa kerran viikossa sekä tehdessäsi loppusiivousta varotoimihuoneeseen. - Käytä suihkupäiden ja -letkujen pesussa siihen suunniteltua telinettä, jossa vesi pääsee virtaamaan letkujen ja päiden läpi. Mikäli telinettä ei ole käytössä, upota suihkupää ja letku kauttaaltaan TECcare CONTROL käyttöliuokseen (laimennos tiivisteestä 12 ml / litra vettä) vähintään 20min. ajaksi tai Erisan Oxy+ 2 % liuokseen 30 min ajaksi - Harjaa suihkupään ja letkun ulkoiset pinnat liotuksen aikana. - Lopuksi huuhtele suihkupää ja letku runsaalla vedellä. Poikkeus Candida Auris: TECcare CONTROL käyttöliuos (laimennos tiivisteestä 12 ml / litra vettä) vähintään 20min. ajan tai Erisan Oxy+5 % liuos 15min. ajan.
---	---

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

20.2.2026

VAROTOIMIIN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET**WC-TILAN VESIKALUSTEIDEN KLOORAUS (ESBL Klebsiella pneumoniae, CPE, Candida auris, MDRPA)**

Klooraus suoritetaan WC- ja suihkutilassa, mikäli potilas on ollut osastolla yön yli ja WC-tilaa on käytetty. Potilashuoneen tai sulkutilan käsihallasta ei ole tarpeen kloorata. CPE- ja Candida auris-tapauksissa tehostetuista siivoustoimista sovitaan hygieniahoitajien ja puhtauspalveluiden esihenkilöiden kesken.

Suojaimet:

- nestettä läpäisemätön hihallinen suojatakki tai hihallinen suojaesiliina
- kumisaappaat
- hengityksensuojain FFP2
- silmäsuojain (suojalasit tai visiiri)
- nitrilisuojakäsineet (EN374)
- vaihda käsineet, jos niihin tulee roiskeita
- riisu käsineet välittömästi työskentelyn jälkeen

Tarvittavat välineet:

- metallipöytä
- WC-harja reunusharjalla
- vuodesuoja ("kroonikkovaippa") metallipöydän suojaksi
- laimentamaton kloori
- mittakannu
- kieltokyltti / SEIS-tarra wc:n oveen

Toimintaohje:

1. Pue suojaimet.
2. Kaada rauhallisin liikkein klooria erilliseen mittakannuun suojatun metallipöydän päällä.
3. Valuta laimentamaton kloori hitaasti WC-tilan vesikalusteiden sisäosiin
 - WC-istuin: 4 dl yläreunoja pitkin
 - Lattiakaivo 2 dl yläreunoja pitkin
 - Käsiallas 1,5 dl - kaada kloori suoraan viemäriin, varo roiskeita altaan pohjalle (pyyhi mahdolliset roiskeet runsaalla vedellä kostutetulla paperilla, vaihda suojakäsineet)
4. Sulje WC-tilan ovi huolellisesti ja laita oveen kieltokyltti/tarra.
5. Anna kloorin vaikuttaa 60min. Älä valuta WC-tilan hanoista vettä ennen vaikutusajan loppumista.
6. Riisu suojaimet.
7. Pura aputaso ja pyyhi pinnat.

WC-tilan loppusiivous kloorauksen jälkeen:

1. Pue suojaimet. FFP2-hengityksensuojainta käytetään wc-tilan siivouksen ajan.
2. Vaihda ensimmäisenä puhtaot suihkuletkut ja -pää.
3. Harjaa wc-istuin ja lattiakaivon sisäosat omilla harjoillaan, aiemmin valutettu kloori riittää desinfektioaineeksi. Varo roiskeita.
4. Riisu suojakäsineet, desinfioi kädet ja pue uudet suojakäsineet.
5. Huuhtelee käsiallas, wc-istuin ja lattiakaivo rauhallisesti käsisuihkulla. Varo roiskeita.
6. Tee tämän jälkeen wc- ja suihkutilan loppusiivous ohjeiden mukaisesti. Voit käyttää loppusiivouksessa TECcare CONTROL käyttövalmista liuosta tai Erisan Oxy + 2 %:sta.
 - Käsialtaan pohja harjataan TECcare CONTROL käyttövalmiilla liuoksella tai Erisan Oxy+ 2 %:lla desinfektioaineella.
 - WC-istuimen sisäosan sekä lattiakaivon harjausta ei tarvitse toistaa.